

20200528 Toezeggingen uit de commissie F&B – 20200512 Arbeidsmigranten

1. *Bezien in hoeverre nationaliteit arbeidsmigranten achterhaald kan worden, zodat voorlichting aan arbeidsmigranten zoveel mogelijk in eigen taal aangeboden kan worden.*

De nationaliteit van arbeidsmigranten kan niet achterhaald worden. Er is wel een overzicht te maken van het aantal personen met een buitenlandse nationaliteit vanuit het BRP, maar dat wil niet per definitie zeggen dat dit ook arbeidsmigranten zijn.

De Nederlandse informatie op posters is ook in pictogrammen zodat dit voor iedereen begrijpelijk is. Daarnaast zijn via de rijksoverheid de posters in andere talen beschikbaar; Engels, Arabisch, Pools, Turks, Spaans, Duits en Frans. De gemeente maakt hier gebruik van via social media. De GGD verwijst naar de rijksoverheidsinfo.

Ook de brancheorganisaties hebben in diverse talen gecommuniceerd. De gemeente heeft voor een actieve communicatiestrategie gekozen echter communicatie is primair de verantwoordelijkheid van de werkgever.

2. *Uitleg geven hoe tot het bedrag van 1 fte 85.000 euro is gekomen*

In de beleidsnota tijdelijke huisvesting arbeidsmigranten is het volgende opgenomen:

5.1 Capaciteit voor de uitvoering van de handhaving is noodzakelijk

Het beleid dat nu voorligt ter besluitvorming sluit een aantal locaties uit. Van een aantal locaties is bekend of kan in beeld komen dat er arbeidsmigranten verblijven. Wanneer hier handhavend tegen moet worden opgetreden is daar formatie voor nodig. In de huidige formatie is daarvoor geen budget geraamd.

Er wordt € 85.000 gevraagd. Voor dit bedrag zal een fulltime 'blauwe BOA' worden aangesteld. Hiermee is een bedrag van € 52.000 gemoeid. Het resterende bedrag is voor juridische capaciteit voor de afwikkeling van juridische handhavingstrajecten volgend uit de controles van de BOA's.

3. *Scherper beeld krijgen ten aanzien van resterende arbeidsmigranten (nav PON-berekening – opmerking VVD), waar zitten deze personen en hoe zorgt de gemeente ervoor dat dan ook de toeristenbelasting geïnd wordt?*

Er is een collegevoorstel in voorbereiding dat ingaat op het proces om de volledigheid van de opbrengst toeristenbelasting te optimaliseren. Hierdoor wordt het inzicht in het aantal arbeidsmigranten iets vergroot. U zult hier komende maanden verder over geïnformeerd worden. Daarnaast draagt het antwoord op vraag 9 ook bij aan het vormen van dit gevraagde scherpere beeld.

4. *Aangeven in hoeverre, ook na de brief van de minister van BZK, de rechtsbescherming van arbeidsmigranten geregeld is, binnen het perspectief van scheiden wonen-werken?*

Indien arbeidsmigranten een woning huren hebben zij dezelfde rechtsbescherming als ieder ander die in Nederland een woning huurt. Als een arbeidsmigrant via zijn werkgever woonruimte huurt, dan gelden ook daarvoor wetten en regels. Zie ook de kamerbrief die hierover verzonden is in 2019:

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2019/03/12/kamerbrief-over-huisvesting-arbeidsmigranten>

Een van de redenen om voor het SNF keurmerk te kiezen, is dat daarin een norm over goed werkgeverschap is opgenomen. Dit houdt onder andere in, dat huisvesters mensen niet zomaar op straat kunnen zetten.

5. Geldt het keurmerk ook voor bestaande locaties?

Nee, bij de vergunningverlening in het verleden is het SNF keurmerk niet als voorwaarde meegenomen. Hiermee is niet uitgesloten dat er toch op bestaande locaties voldaan wordt aan de voorwaarden die bij het SNF keurmerk horen.

Het SNF keurmerk wordt in nieuwe gevallen gevraagd bij het aanvragen van de vergunning.

De huisvester moet zich daar aan houden..

Het kan niet achteraf opgelegd worden.

6. Proces toelichten zoals dat is doorlopen van 0 - tot nu

In het Coalitieakkoord 2018-2022 staat het volgende opgenomen: "Beleid maken voor het mogelijk maken van de huisvesting van arbeidsmigranten en expats."

Daarom heeft het college in november 2018 een beleidsdocument vastgesteld voor de huisvesting van arbeidsmigranten, om voor te leggen aan de gemeenteraad. De agendacommissie wilde het onderwerp toen niet agenderen voor behandeling in de commissie, omdat zij wilde dat het breder opgepakt werd. Uiteindelijk zijn daarom in juni 2019 twee bedrijfsbezoeken georganiseerd met aansluitend een presentatie met informatie en een discussieronde. Naar aanleiding daarvan is verder gewerkt om een nieuw beleid voor de huisvesting van arbeidsmigranten vorm te kunnen geven.

De totstandkoming van het beleid tijdelijke huisvesting arbeidsmigranten kent een aantal onderdelen. Een gedeelte daarvan betreft de verantwoordelijkheid van de gemeente. De werkgevers hebben ook een verantwoordelijkheid. Het beleid wat voorligt, betreft de wijze waarop de gemeente Gemert-Bakel wil omgaan met de tijdelijke huisvesting van arbeidsmigranten.

De invulling van goed werkgeverschap betreft de verantwoordelijkheid van de werkgevers. Ook het informeren van arbeidsmigranten over belangwekkende informatie is de verantwoordelijkheid van de werkgevers, waarbij de gemeente eveneens rekening houdt met de achtergrond van arbeidsmigranten door in verschillende talen te communiceren op social media over relevante onderwerpen.

Het gaat om arbeidsmigranten in de groep short- en mid-stay. Arbeidsmigranten die langer blijven wonen in de gemeente Gemert-Bakel, schrijven zich in en maken gebruik van de reguliere voorzieningen.

Wanneer alleen gekeken wordt naar het aspect tijdelijke huisvesting van de arbeidsmigranten, is dat nu mogelijk in het buitengebied via een tijdelijke ontheffing van het bestemmingsplan. De gemeente Gemert-Bakel heeft nog geen specifiek beleid voor de tijdelijke huisvesting van arbeidsmigranten. Volgens het PON zijn er 600 arbeidsmigranten in Gemert-Bakel. De gesprekspartners van het College (BKG en ZLTO) geven, voor zover bekend, aan geen huisvestingsprobleem te hebben voor arbeidsmigranten. Het vraagstuk van de tijdelijke huisvesting van arbeidsmigranten lijkt dan ook beperkt van omvang te zijn.

Een overzicht van de aantallen is niet eenvoudig te halen uit de systemen. U wordt geïnformeerd door het college voor de vergadering van 4 juni op welke wijze dit inzicht wel verkregen kan worden.

De afgelopen periode zijn er wel initiatiefnemers die bij de gemeente hebben aangeklopt om tijdelijke huisvesting voor arbeidsmigranten te mogen realiseren. Zij zijn telkens geïnformeerd over het feit dat hun aanvragen op dat moment nog niet behandeld konden worden en er hebben ook diverse gesprekken met hen plaats gevonden. Om de aanvragen te kunnen behandelen is een afwegingskader noodzakelijk. Hiervoor hebben de twee

bedrijfsbezoeken plaatsgevonden. Hier hebben de raadsleden kunnen zien, op welke wijze dergelijke tijdelijke huisvesting van arbeidsmigranten kan worden vormgegeven.

Aangezien niet nauwkeurig te bepalen is wat het aantal arbeidsmigranten in de gemeente is, is er nu voor gekozen het beleid voor te leggen voor een periode van drie jaar. Op basis van een evaluatie kan vervolgens worden bepaald in hoeverre het beleid dat nu voorligt ter besluitvorming voldoet, dan wel dat aanpassingen noodzakelijk zijn. Tevens biedt de tijdelijkheid de mogelijkheid een pilot in te passen voor de realisatie van 1 grootschaliger initiatief voor tijdelijke huisvesting van minimaal 100 en maximaal 150 arbeidsmigranten. Gedurende de periode van drie jaar wordt jaarlijks tussentijds geëvalueerd met BKG, ZLTO en de initiatiefnemers als input voor de eindevaluatie na drie jaar. Inmiddels wordt ook regionaal afgestemd over het vraagstuk van de tijdelijke huisvesting van de arbeidsmigranten. Door het beleid vast te leggen, kan dit ook in de regio worden uitgedragen.

Het alternatief is dat wordt gewacht met de besluitvorming ten aanzien van de tijdelijke huisvesting van arbeidsmigranten totdat alle aantallen in beeld zijn. Onze verwachting is dat we niet alle aantallen boven tafel krijgen en dan worden de initiatiefnemers geïnformeerd, dat er geen mogelijkheden zijn om arbeidsmigranten te huisvesten, anders dan in het buitengebied bij de agrarische ondernemer op het erf. Ook hier geldt dat de ruimtelijke beoordeling de verantwoordelijkheid van de gemeente betreft. De wijze waarop de werkgevers omgaan met arbeidsmigranten betreft niet de verantwoordelijkheid van de gemeente, maar is vastgelegd in het SNF keurmerk.

7. Koppeling BRP en terrein werkgever. Is de ICT-architectuur hierop in te richten (aan/afmelden arbeidsmigranten)?

Dat is technisch mogelijk. De BRP, zoals die door alle gemeenten gebruikt wordt, kent het begrip 'arbeidsmigrant' niet. Er zou dan speciaal lokaal maatwerk gemaakt moeten worden. Wat de kosten daarvan zijn is nu niet in te schatten. Ook zal de verordening BRP aangepast moeten worden door de opname van het etiket 'arbeidsmigrant'. Dit betekent een forse procesverzwaring. Waterdicht kan het systeem niet worden. Elke inwoner is immers verplicht om zelf aangiftes te doen van vestiging en vertrek. Degene die zich inschrijven zullen de vraag moeten beantwoorden "bent u arbeidsmigrant". Bij geen enkele andere inschrijving vragen we een dergelijke duiding. We lopen een risico dat dit als discriminerend bestempeld zal worden wat we onwenselijk vinden.

8. Is een audit voor bestaande locaties mogelijk?

Ja dat is mogelijk. Controles op alle bestaande locaties waar (mogelijk) arbeidsmigranten worden gehuisvest zullen voor groot een deel binnen het reguliere werk ingepast moeten worden. De periode waarbinnen de bestaande locaties zijn gecontroleerd zal dan ook aanzienlijk zijn. Voor een juiste schatting van de benodigde tijd en de kosten is een goede en duidelijke opdrachtformulering noodzakelijk

9. Is het mogelijk om een beeld te genereren van vergunde locaties waarbij sprake is van huisvesting arbeidsmigranten.

Dit is nog niet direct op te halen uit de digitale systemen van de gemeente. Nog niet omdat met het vaststellen van dit beleid ook het proces van registratie aangepast zal worden waardoor dit in de toekomst wel mogelijk is.

Wat hebben we gedaan om e.e.a. toch zo goed als mogelijk boven water te krijgen? In het systeem zijn op basis van zoektermen een aantal selecties gemaakt.. Daarbij is enerzijds gezocht met zoektermen 'arbeidsmigranten' en 'seizoensarbeider' en anderzijds

Uit deze selectie zijn 350 locaties naar voren gekomen. Alle locaties zijn één voor één bekeken op de aanwezigheid van een vergunning voor de huisvesting van arbeidsmigranten. Daarbij zijn voor 16 locaties vergunningen naar voren gekomen. Per vergunning is bekeken hoeveel arbeidsmigranten er gehuisvest zijn en tot wanneer de vergunning geldig is. Dit resulteert tot onderstaand overzicht.

[illegible]